

VARIANTEN

MEDLEMSBLAD FÖR VÄLLINGBY FRIMÄRKS-
OCH VYKORTSFÖRENING
Föreningen är ansluten till Sveriges Filatelist-förbund

Nr 3 augusti 2019
(176) Årgång 47

Ordförandens spalt...

Vi har haft en skön sommar och jag hoppas att alla medlemmar har haft möjlighet att njuta av den! Sommaren inleddes med världsutställningen Stockholmia 2019 på Waterfront Congress Centre. Det blev en bra utställning och jag träffade många av er medlemmar. För SFF:s del så fungerade det bra. Vi hade hela tiden mycket folk vid vår monter och vi sålde många böcker och vi värvade många nya medlemmar. Jag höll ett föredrag om min nya bok, Sveriges bandfrimärken 1920 – 1936, som nu lanserades. Det är tyvärr inte ofta som SFF ger ut böcker och det märktes på försäljningen. SFF hade ordnat flera föreläsningar och seminarier där främst våra riksföreningar medverkade och berättade om sina verksamheter. Till föreläsningarna kom många besökare.

Tyvärr var jag inte så kurant under Stockholmia 2019 och SFF:s sekreterare fick överta flera av mina officiella uppdrag. Två veckor senare blev jag opererad på Karolinska och idag känns det mycket bättre. Jag har dock lite svårt att gå längre sträckor eftersom jag snabbt blir andfädd. Nu hoppas jag att vara helt frisk tills vi sätter igång våra möten i höst!

I det här numret av Varianten berättar jag om nya rön som presenterats i Facit Special Classic 2020. Det är många nyheter i katalogen och det berör främst det svarta lokalfrimärket, Gustaf V i medaljong och nyansering av serien Tre Kronor. På grund av nyheterna om det svarta lokalfrimärket har jag därför redovisat delar av resultaten i en särskild artikel i det här numret av Varianten. I höstens program så fortsätter vi att informera om olika filatelistiska områden. Frammärkets Dag är också bestämt till lördagen den 9 november. Dessvärre har jag som ordförande i SFF fått erfara vissa förändringar på Post Nord som sannolikt kommer att medföra en del förändringar när det gäller genomförandet av Frammärkets Dag. Vi kommer inom SFF:s förbundsstyrelse att diskutera detta framöver. Mer information kommer under hösten om Frammärkets Dag!

Tillsammans med Varianten skickar vi nu ut höstens auktionshäfte. Som vanligt har vi i huvudsak svenska objekt, men även isländska och utomnordiska objekt. Hur aktiv är du som medlem på att förbättra dina samlingar? Det är en fråga jag ställt mig i samband med våra inlämnings- och kvalitetsauktioner. Jag har noterat att många frimärken med vackra stämplarna inte har sålts på våra auktioner och det har förvånat mig. Visst borde vi alla vara på jakt efter vackrare frimärken i våra samlingar!

Välkommen till höstens program!

Bosse

Vällingby Frimärks- och Vykortsförening.

Möteslokal: Vällingby Folkets Hus, Annexet, Albert Aronssons torg 5

Medlemsavgift: 100 kr. Plusgiro: 60 74 35-5 **Hemsida:** <http://www.duv.se/vff>

Facebook-sida: <http://www.facebook.com/vallingbyFF>

Ordförande: Bo Dahlner, Sörgårdsvägen 20, 163 51 Spånga. Tfn: 073-905 78 01

E-post: bodahlner@gmail.com

Program för hösten 2019

Vi har våra möten i Vällingby Folkets Hus, Annexet, på Albert Aronsons torg 5. Mötena inleds kl. 18.00 med en föreläsning. Därefter har vi medlemsmöte cirkulationshäften och en auktion. Vi har alltid ett lotteri med bra vinster!

- Måndag 26/8 Medlemsmöte med inlämningsauktion
- Måndag 9/9 Mitt samlande: Anitha Schäfer berättar om sitt samlande och därefter medlemsmöte med kvalitetsauktion
- Måndag 23/9 Thorbjörn Persson berättar om vykortets historia (del 2), därefter medlemsmöte med inlämningsauktion
- Måndag 7/10 Staffan Lagergren föreläser om Broar i krig och fred. Därefter medlemsmöte med kvalitetsauktion.
- Måndag 21/10 Sten-Anders Smeds föreläser om Finlands färger och flaggor. Därefter medlemsmöte med inlämningsauktion.
- Måndag 4/11 Bert Myde föreläser om att samla häften: Därefter medlemsmöte med kvalitetsauktion
- Lördag 9/11 Frimärkets Dag, enligt särskilt program.
- Måndag 18/11 Giselher Naglitsch föreläser om Lokal posthistoria utan tidsbegränsning. Därefter medlemsmöte med inlämningsauktion.
- Måndag 2/12 Peter Lorentzon föreläser om Förfalskningar och manipulationer. Därefter medlemsmöte med kvalitetsauktion
- Måndag 16/12 Julfest med inlämningsauktion

Nyheter om det svarta lokalfrimärket

Med anledning av den nya klassificeringen av det svarta lokalfrimärket som redovisats i Facit Special Classic 2020 pensioneras nu beteckningarna 6a¹, 6a² och 6a³. Mats Ingers studier gör nu det lättare för oss att klassificera det svarta lokalfrimärket.

Frimärket gavs ut från Kungliga Postverket den 1 juli 1856 och det har endast texten "Frimärke" och "Lokalbref". Det saknar både valör och landsnamn. Det var i reguljärt bruk till utgången av 1861. Valören var 1 skilling banco till den 1 juli 1858 och därefter 3 öre. Inkomsterna från försålda lokalfrimärkena tillföll inte postverket utan delades mellan föreståndaren för lådbrevsexpeditionen och brevbärarna (ref. 1). Lokalfrimärket slutade att försäljas sedan man givit ut det bruna 3-öres frimärket av lokalfrimärkestyp den 1 januari 1862.

Med lokal brevbäring räknas sträckan upp till 20 km, från Gamla Stan till Sollentunaholm i Norrviken eller från Gamla Stan till Ingarö.

Enligt handboken (ref. 1) var det Wilhelm Abraham Eurenus som graverat frimärket och troligen även gjort teckningen till det. Facit anger att det var Eurenus som tecknade frimärket, men att PA Sparre stod för gravyren (ref. 2). Eurenus var gravör. I handboken skiljer man mellan två plåtar som benämnts plåt A och plåt B. Dessa har en rad olika huvudtypfel. Frimärkenas nyans är svartgrå – svart. Papperets tjocklek har också spelat en roll vid klassificeringen. Man skiljer på tunt och medeltjockt papper. Trycket benämns skarpt eller slitet.

Frimärket levererades vid 15 tillfällen enligt handboken (ref. 1) eller 16 tillfällen enligt Facit (ref.

2). Vid den 9:e leveransen den 6 juni 1858 gjordes samtidigt den första leveransen av alla valörer i vapenemissionen med öre (ref. 1).

Mats Ingers skriver (ref. 2) att det länge har varit känt att man kan skilja på 6A och 6B genom att noga mäta den yttre dimensionen av långsidan. 6A har en längd av 21 mm och 6B 20,75 mm. Detta medför förenklingar vid klassificeringen!

6A

6B

Den nya katalogiseringen:

6A	1 skilling banco	1856-07-01
6B	3 öre	augusti 1858

För närmare detaljer om katalogiseringen hänvisas till Facit Special Classic 2020.

Det kan också tilläggas att stjärnstämplens finns i två varianter där typ I har en diameter av 28 mm och typ II av 24 mm. Varianten med typ I är sällsynt.

Referenser

1. Sveriges Frankotecken. Handbok del III, 1964, Sveriges Filatelistförbund
2. Facit Special Classic, 2020

Bo Dahlner

Facit Special Classic 2020 har kommit!

I samband med Stockholmia 2019 gav Facit Förlag AB ut Facit Special Classic där Nordens frimärken detaljerat beskrivs upp till 1951. Den här gången är katalogen inbunden. Katalogen innehåller flera artiklar med ny information som vi har glädje av. Det svarta lokalfrimärket, Facit nr 6, har fått en ny beskrivning. Mats Ingers har gjort en utredning som nu redovisas i katalogen. Det var en mycket viktig information och av det skälet har jag skrivit en särskild artikel om det

frimärket i det här numret av Varianten. En annan artikel handlar om nyanskorrigeringar av Oscar II i koppartryck som Peter Lorentzon har skrivit. En tredje artikel har skrivits av Gunnar Lithén, katalogens chefredaktör, som behandlar Gustaf V i medaljong. I katalogen har även en del justeringar gjorts angående nyanseringen av Gustaf V i medaljong.

En fjärde artikel beskriver en uppdaterad nyansering av serien Tre Kronor. Även denna artikel är mycket värdefull för oss som samlar svenska frimärken. Artikeln är skriven av Kjell Nilson.

När det gäller Norge så har en uppdatering skett, men i det avsnittet finns inga nya artiklar. I den danska avdelningen har en beskrivning av frimärken med reklamärke gjorts. Dessutom finns de äldre frimärkshäftena beskrivna. Avsnittet om Slesvig har utökats betydligt med en artikel av Göran Persson. När det gäller Grönland så har Torbern Hjørne skrivit en artikel om pakkepoststämplar. I avsnittet om Island och Finland finns ett par nyskrivna artiklar.

Bo Dahlner

Åke Nilsson 90 år

Den 25 juni fyllde Åke 90 år, men kunde av olika skäl inte firas av föreningen så som vi önskat. Föreningens aktiva medlemmar känner honom väl och det kom strax efter hans födelsedag propåer om att vi borde fira honom ordentligt och även utse honom till hedersmedlem.

Efter en diskussion i styrelsen noterades följande:

Åke Nilsson är medlem i Vällingby Frimärks- och Vykortsförening sedan 1960-talet då föreningen bildades. Åke har en stor filatelistisk kunskap inom sina olika specialområden som han välvilligt sprider till oss medlemmar. Åke är sedan många år medlem av föreningens styrelse och har även varit dess ordförande. I samband med att Åke nu har fyllt 90 år och fortfarande aktivt medverkar till föreningens verksamhet och bland annat sköter föreningens alla utskick, medverkar till uttagning av auktionsobjekt och är mycket aktiv i styrelsen, föreslår styrelsen att Åke utses till hedersmedlem

enligt stadgarnas § 3 ”Medlem som under lång tid gjort föreningen stora tjänster kan få ett hedersmedlemskap”.

Styrelsen beslutade den 20 juli att utse Åke Nilsson till hedersmedlem i Vällingby Frimärks- och Vykortsförening.

Grattis Åke!

Samtidigt som dessa gavs det ut ett miniblock från mänlandningen och ett rullfrimärke från mänlandningen.

ANNONS

FÖRSÄLJNING AV FRIMÄRKSTILLBEHÖR

Såsom fastsättare – klämfix – instickskort – plastfickor – insticksalbum – pergamynkuvert – pincetter – förstoringsglas – kataloger.

Tfn: 0768-514102

kjell.svedjeby@gmail.com

Nya frimärken från Post Nord

Den 9 maj kom det ut en serie frimärken med rubriken ”Min inbjudan”. Antagligen har ni fått hälsningar under sommaren med något av de frimärkena. Men hur ska man värdesätta lyxstämplade frimärken som dessa?

Vi gratulerar

I höst har vi fem jubilarer att fira!

Kjell Kindahl	65 år	1954-11-06
Jan-Gunnar Karlsson	70 år	1949-11-26
Leif Söderlund	75 år	1944-11-05
Tomas Olsson	80 år	1939-10-21
Björn Lagergren	80 år	1939-12-20

Ett stort GRATTIS till er alla!

Styrelsen 2019

Bo Dahlnér, ordförande	073-905 78 01
Åke Nilsson, vice ordförande	070-246 762
Reiner Lärka, sekreterare	0762 36 61 16
Christer Rothman, kassör	070-677 9526
Magnus Sjöblom, ledamot	070-471 85 03
Per-Olof Hall, suppleant	070-227 99 05
Ulf Åhlfeldt, suppleant	070-560 32 56

bodahlner@gmail.com
akenilssonfastighet@telia.com
reinerl40@gmail.com
christer.rothman@bredband.net
magnus_sjoblom@yahoo.se
per-olof.hall@telia.com
ulf.ahlfeldt@telia.com